

Unul din luptătorii de la 1848, unul din cei cari au plătit credințele lor politice cu înțemnițarea, unul din omenii nostri de litere, Redaptorele și fondatorile dianțialul „Patria“, Nicolae Nenovici s-a sfîrșit la 6 Iuliu 1863. Eacă cuvintele se său citită la înmormântarea lui.

Eșeva spiritului seu și în terina sa se va întorce,

Amice și frate!

Cu cătă era frumosă și plină de iluzie și de poesie dioa în care noi săngeam cu amicii și amore frâiasca ta mână!

Cu cătă era plină de speranțe dioa în care buzele noastre atingeau gura ta de amic și frate, cu atât este durerosă și amară, pentru noi, dioa aceasta, care supuindu-se decretelor ne-stremutate ale naturii te hrăpesce dintre noi!..

Asistindu daru, la acesta tristă despărțire, ne întrebăm, cu anima sdrobită și apasată, de ce ochii noștri sunt plini de lacrimi? de ce peputul nostru bate în suspine? de ce plângu toți căi te a cunoscută?... Si recèle răționământul alui misericordie umane ne respunde: „Pentru că în astă viață n-o se mai vedești astă ființă ce atâtă și iubuită.“

Daru de căndu ore se plângue unu omu pentru că a ajuns la finele carierii sale cu ono- rabilitate și încungurătă de amoreea amicilor și respectul familiei sale!... Daru prin astă lume de durere prin care trece omul, tu amice ai trecutu în fine, și ai scăpată de vanitatea și per- versitatea ieș. De ore ce noi!... O! noi se vede că suntem condamnați a mai suferi!... noi se vede că avem se mai indurămăncă multe rele! Pe noi daru plângemă astădă, eru nu pe tine; pe noi se ne plângemă, păna ce ne vom face, ca tine, datoriile de buni părinți, buni soți, și buni cetățeni.

Dupe ce creatorul făcu astă superbă na- tură ce atât o admirămă toți, voi să-i dă unu stăpiniu, unu rege care se se desfete de toate ma- nificențele ieș, luă o mână de făină, și făcu pe omu, insușindu-lu cu din spiritul său! Pe omu! astă ființă așa de miserabile și totu de odată atât de sublimă!... Miserabile, ca totu ce ese din țărini, din materie, supusă distrugeri și putrejuni; sublimă, ca totu ce conține spi- ritul divin al creatorului! Si căndu ilu vedu frumosu, superbă, stăpiniu pe totu ce natura are mai incantătoru, dară depărtindu-se cu orgoliu de învățămintele lui, și dis: „Voju relua, intr-o țară, dintră tine spiritul meu, și în țărini te vei întorce, fiindu că țărini ești.“ Si toți urmași, primul omu, suntă datori a se supune astă înalte voință! Iată omul!... Iată materie!...

Spiritu daru din astă materie este luată de creator; elu din regiunile necunoscutului plană astădă d-asupra noastră și nesurde cu o amore multă mai tineră, fiindu transportată într-o lume multă mai perfectă, în lumea spiritelor, unde nu este nici întristare nici suspină... Pen- tru ce plângemă daru?... Pentru ce plângemă!..

Plângemă pentru noi, amice, pentru noi care avem a mai suferi, pe lingă cele latte miserii umane și lipsa ta, pină ce ne vomu imprimi mi- siunea!

Bătrină mamă!... mamă nenorocită, vino de privește în față materia care conținea spiru- tul celu ce lăi concepută în pînțecel teu, și plângi cu lacrami amare despărțirea aceluia care în cursu de 43 de ani a fostu fiul teu, și în cursu aproape de 30, sprijinul teu și părintele fraților și surorilor sale; plângi totu lacrimile tale, pentru dilele ce mai ești condamnată a trăi, dară bine cuvinteză cu respectu creștinu otăr- rea celu pre înaltă, care a supusă bătrinetele tale și la astă crudă incercere!

Vino sociă iubită! vino! și mai așintă odată în fată cadaverul rece alu primului teu amoru; alu aceluia ce fu în cursu de 16 ani, obiectul desmerdărilor junilor tei an, și asorbe din reflectul astăfei senine totă amoreea, totu respectul, pe care ești menită ale transmite co- piilor sel, și plângi cu lacrami de sociă și muma, viață tristă ce te astăptă. Dară bine-cuvinteză cu respectu voință supremă a Creatorului, care în divina lui înțelepicu, a creduță că este bine a face din tine numai, de acumu în colo, cus- todele filioru tei, și a lăsa numai jie grija de a îndrepta pașii loru pe cărări drepte, învățindu a iubi, a respecta și a trăi pentru totu ce este mare, națională, onorabilă și crescină!

Venită june mlădițe ale celu ce se duce dintră nei; ale celu ce vă dete lumina, ale celu ce păna eri anca fu speranța văstră, și privindu-lu cu ochii sufletului vostru îngerescu, vărsătă totu lacramile inocenții văstre pentru spinosă și nesigura cale ce se deschide înainte, plecindu inocentele văstre genunchi, lingă patul mortuaru alu autorului dilegoru văstre, și ar- cindu inocinta văstră privire către tatăl eteru dicetă:

„Părinte creatoru! Tu ale cărui-a mistere, nu-i este omului permisă a pătrunde! Tu care, ai făcutu lumea din nimicu! Tu care ai făcutu, a se nasce cuvintul din popor și în esle! „Tu care ocrotești pe celu slabu, și umilesci, po celu tare! Tu în fine, care ai apărătu de văpaea focului așta de tiran, pe Martirii din Babilonu, priimește în locașurile tale spiritul părintelui nostru, ce ai bine-voită a chiama la tine, și indrepteză și susține în noi nestrămu- tă, moștenirea ce ne alăsată părintele nos- tru, făcindu din noi fi iubiți, socii credinciose, cetățeni adeverați!“

Ancă unu omu dusu, ancă unu cetățianu perduțu, ancă unu amicu smulsu din mijlocul nostru, ancă o familie în dolu și disperare, ancă unu rindu de orfanu în lume, ancă o faclă stinsă din candelabru luminelor națiunii, ancă o lecție teribilă dată de Domnul puterii omenirei! Iată ce amu venită se vedemă! Pentru ce insă ne înforămă? pentru ce amile noastre se strîngu privindu efectele morții, căndu nă-amu familiarisată îndestul cu dănsa? Nu scimă ore că momentul nascerii noastre e primul pasu ce facem către mōrte? că nasceră e începutul și mōrte capătul carierii noastre pămîntesci? Da, o scimă acesta, însă tremurăm. Tremurăm căci mergemă înaintea unu jude împărțialu și dreptu ca se ne dămu séma de faptele noastre, și să priimimă de la dănsul resplata, dupe felulă împlinirii misiunii noastre în lume. Tremurăm căci înaintea acestui jude nimicu nu este ascunsu, nici chiaru crima ce jace în fundul consciinței noastre, necunoscută de societate. Tremurăm căci cu curmarea vieței noastre materiale, începe viața morală, viața eternă, viața ce ne vomu fi croită prin faptele noastre; și tremurăm mai tare căndu scimă că în lume năamă alergatul de cătu dupe materie, negligindu spiritul, singularu lucru ce romane dupe noi, și care ne face a mai trăi în memoria urmașilor nostru. Avere, frumusețe, putere, strelucire vană, totu ne lasă pe marginea mormântului; materia in- ceteșă de odată cu materia. Faptele bune, noblele simțiminte ale sufletului, numai ele ne compună cortegiul dincolo de grăpă, și ne conservă memoria printre cei ce remănu în urmă-ne.

Omule! omule! creațură perfectă făcută după chipul și asemenea creatorului teu! în față care di priimești lecționi teribile de nemernicia ta, și nu scii ancă a profita de dinsele! pasiunele te impresori neîncetău, și-șii facă din tine jucăria loru. Pe fiă-care di citescă legea divină, care stabilisce egalitatea între omeni, și mergi orbește la peirea ta, despreținându pe fratele teu, fiindu că starea ta materială e mai bună, fiindu că și astădă în mână-ți puterea efemeră aici josu. Veneți, mari ai lumei, de vedești că și pen- tru Nae Nenovici ca și pentru voi, se dau totu trei coți de pămînt; că pentru simplul cetățianu ca și pentru Domnitoru și ministru e o egalitate la ușa mormântului. Aici insă, dupe cumu am disu, se enumeră numai faptele omulu, aici, la rândul vostru veți espune pe ale văstre, cumu voi espune eu astădă pe ale amicului nostru Nenovici.

Dulci și-nenorociți copilași, stergești-vă ochișorii vostru și priviți bine, întipăriți adincu în juna văstră memoră chipul părintelui vostru: elu a foste celu mai bunu amicu ce ați avutu în lume, altul, cale se ve iubescă ca dinisul nu veți mai găsi.

Sotie nefericită, vino de îmbrățișiază pe sociul teu, pe jumătatea corpului teu, pe protec- torului și amicul teu, perdutu fără întorcere.

Mamă neconsolată, plângi și bine-cuvintă pe fiul teu, care trebuia se-ți închișă ochii; elu a plecat înaintea ta, ca să-ți gătescă calea.

Si voi toți amicii lui Nae Nenovici, uniți lacramile văstre cu ale mele, veniți se-lu imbrățișimă pentru ultima óră, rugăndu pe Dumnezeu pentru repaosul sufletului său.

N. T. Orășianu.

Parusă schințee prin lumea noptosă, să altă la ceruri, la lumea divină, Lasăsi din lumină, lumeni amorose; Si viața ta scurtă fu dulce și lina.

Ancă unul!!!

Iată gemătul surdă ce repetă tăngiosu aste limbi de feru!... Iată șoptetul funerariu, ce se vață picându ca unu șipetă pe pămîntu din aste guri de aramă, care vestescu omenirii două lucruri: învierea și mōrtea.

Ce sună daru aste voce așa de teribile ca și faptul ce-lu vestosu? Ce este astă Unu? Este o stea care scapă din discul ieș de focu ca se se începe în noianul noptosu alu Caosului? Este o lumină care se stinge?... Este o tărie a omenirii care se surpă?... Este o cărdă a amilor noștri care se sfaramă?... Ce ne punemă daru, voi prevestitorii teribili? Învierea sau Mōrtea?

Mōrtea! sfaramarea materială a omului și învierea lui morală! Iată pentru ce aces- te clopoțe șipă spăimintate de grăză și admirare.

Stringești la peptă, și ingenuchiați omeni, înaintea Regelui Lumii!... Judecați-vă, pri- viți-vă voi în voi, ca se vedești ce suntești... Unu pumnă de țarină rece, preserătă pă patru scanduri, pe care putrezaciunea și vîntul timpului le va spulbera în noenă!... Dați locu suspinelor, și lăsați seurgă lacri- mile văstre!... Apropiați-vă... mai aproape... vedești ce Nimicu este omul prin materie, prin corp!... puntești mâna pe ănimile văstre, simți palpiteli; vedești lacramile celor ce in- cunjură acestu cadavru, ca se credești cău de mare este omul prin sufletu, prin inteli- gință... prin ănimă!...

Vedești Măndria Omenirii, culcată în țără!... Aceste șe enigrate, fără susflare, rege ca mormântul, acestu Nimicu în gro- toru, ce avemă înaintea noastră, a fostu unu omu! a fostu Regele Lumii! purta numele de Nicolae Nenovici; născută la 1820 și sfîrșită la anul 1863... 43 de ani!... Dumnezeul meu! nicăi spațiu unei schințee de la întunerică la lumină!... Vedești astă fruntea palidă, pe care a răcito bruma morții?... A con- cepută idei mari, idei de Lumină, de Dreptate, de Libertate!... Acești ochi secați de durere și stinșii de lumină, au lacramatul de miu de ori de durere celor laliș; și a căutați la ceru bucuria în speranță și în credință!... Aceste buđe albite de Cupa morții, au murmurău, Amoră, Credință!... Acești peptă sfaramatul de durere, a palpitați, pentru o Mumă, o Soție, Copii, Frați, Amici și o Țără alături Vi- torii încăstă în întunericu!... 43 de ani de lupte, de durere, de speranță!... Si unu momentu suslarea Morții fu destulă ca să sfarame și să spulbere astă capă doperă a lui Dumnezeu!... Omul!!

Acăstă insă, nu este Mōrtea!... Este tre- cerea de la Durere la Repaosu, de la Misericordie la Fericire, de la Întunerică la Lumină, din Tără la Dumnezeire!... Dar este frumosă Mōrtea, care lasă în urmă Suvenirea Onorei!... Onoreea Soției și a Copiilor!... Stima fraților și amicilor, și Bine-cuvintarea Bătrânei salme mume!... Nu! atunci Omul nu more!... De atunci trăiesc!... și acăstă Viață divină, nu o va mai stinge nici Suferința nici Mōrtea!... Ea este eternă ca lumina și ca demnitatea!... Spulbere-se daru Tărăna căndu de aici încolo începe astă adevărată viață de fericire și de repaosu!... Spulbere-se Tărăna căndu în urmă! Omul lasă pe pămîntu: Suvenirea, Credința și Amorea!... .

Plângăt șinei perdere Omulu dintră voi... acelui, care împărțindu Durerea și Mi- serile omenirii vă ridica pe séma lui, o parte din acestu amară generalu, numită Viață Pă- mentescă!... Plângăt, căci ată remasă mai puțină ca să beți acestu amară și vă va veni, mai multă parte la fiecare din voi!... Plângăt dar căndu aușii șipendu gura de aramă; și di- cești cu durere: Încă unul care se duce!... Plângăt toti!... Dar stați unu momentu!... în- necați, suspinele și lacramile văstre, și faceți locu: Dureri celei mari!... Martirei de o- re!... faceți locu să trăești Muma!... care

a trăită, pentru ca să nască cu săngele seu, să crește cu sufletul său și să înmormânte cu măna sa dooi copii!... dela care acceptă, dela care speră că va avea fericirea să o pue ei în Mormântu!... Astă mamă, care închide astădă în Tărăna 43 de ani! El de speranță, și de fericire!... Mare durere!... Nimițu nu va putea să te console, nefericită Mumă!... niște!... Decătă Dumnezeu, și Credința ta!... Plângi cu lacramile amari, căci acăstă este Roua care usură Tărăna Copilului teu!... Plângi, femeie; dar nu disperă Mumă!... fiul tău tră- esce și Cununa de Spină cu care Provedința își-a închinat fruntea este doavă că își păstrează locu lénă fiul tău!... Pórta dar femeia și Mumă cu totă otărirea, cu totă credință Divină, Cununa Martirului... căci a purtat-o și Cristu, ca se măntue omenirea!... Plângi Tărăna care nu o mai poști în brațele tale... și pe care o re- clamă Mormântul; dar ascăptă cu siguranță Vi-itoră imbrățișare eternă a Copilului teu!... și în celu din urmă sărută, murmură plină de speranță; la revedere Copilul meu!....

Lénă mamă își este locul nefericită Sociă! sérmană Văduvă! Curându s-a stinsă Lumina Casii tale!... prea curându, și s-a sfârmată susțitul- rul Vieții tale!... și calea vă era încă întinsă și plină de speranțe, înaintea văstră!... Iată-te în mijlocul drumului cu patru orfelinii de mană și cu unu mormentu la picioarele tale!...

Unde vei merge?... și cumu vei merge?... Cine va lumina calea ta noptosă?... Cine va duce în brațe pe Orfelinii tei?... Cine?... Părintele de susu... care șine în Misericordia și în Puterea sa pe totu celu slabu, și care crede într-enslu!... Cristu care șine în brațele sale Orfelinul și Copilul păresită!... Cine va lu- mina calea ta noptosă?... Vedă acea Steluță care licăre înainte-ji?... este sufletul lui Nenovici!... este sufletul sociului tău!... este Părintele Copiilor tei!... care își însemnă pa- sulu... și care își lumina calea... Mergi înainte cu credință... Nenovici e mortu!... o mare pereche!... dar sociul trăiesc!... Dar părintele trăiesc! Elu este, și va fi cu tine și cu Copii lui!... În năpte vieții tale!... este o Candelă care lumină neconitenită: sufletul sociului tău!... Si în totă ruga orfanilor, în somnul lor vir- ginalu, pe perniță unde se repauze încinta lor frunte, va veni în totă noapte!... sufletul lui Nenovici... ca să depue pe rumenele loru buđe... sărutarea Paternă, și bine-cu- vîntarea divină!...

Sărută cu amore acestu Cadavru, care a fostu sociul tău!... peste căteva minute, nă- selu mai a lénă tine; nă sălă mai vedi cu ochii tăi; dar ilu vei vedea eternă, cu sufletul și cu lumină ta; dar vei fi însuflețită de amoreea lui, și incurajată la sfânta misiune de Mumă Orfelinilor, prin zâmbetul umbrei sale care va lumina în eternu dilele și noptile tale!... În genunchia Copii! În genunchia Orfan!... luăți în brațe aceste șe înșirate; este Părintele vostru, care a trăită și care a murit pentru voi! priviți-lu bine... ficsu... ca să nu se stergă din memoria văstră, acăstă dulce imagine!... aceste trăsuri așa de scumpe pentru voi!... Este singura moscenire ce vă rămăne!... săratați pentru ultima óră, astă mână care vă măngheiată în somnul vostru, și vă susținută la cei dăntălu pașii ai copileriei văstre!... peste puținu nu va rămăne din Părintele vostru, decătă suvenirea văstră și amoreea lui pentru voi!... peste puținu veți fi singuri!... Dar urmați pe calea ce vă însemnată părintele vostru, și veți avea înaintea văstră, ca Lumină Conducătoare, viață lui trecută... la drăpta umbra lui... la stânga sinul mamei văstre... și d'asupra Bine- cuvintarea lui Dumnezeu!... și atunci nu veți fi singuri, veți fi cu Domnul... cu mama... și cu iubitul vostru Părinte!...

Sărutarea cea din urmă, frați, rude, amici, pentru Nenovici!... Este sărutare eternă!... a-udiți cumu șipă cobea pe Crucea Biserică!... a-udiți cumu gema arama?... Este Tărăna care își reclamă Tărăna!... Se lăsuă frați în brațe sicriului care pörtează în elu Tărăna lui Nenovici... cumu amu purtată de atatea ori, strânsu în brațe năstre, pe fratele și pe amicul năstru!... Aidem să depunemă cu măna năstră în mormântul acestu sicriu unde vor sta culcate su- venirile cele mai dulci și cele mai frumose din viață năstră!... frația și amicia!.. confundate într-unu singură sufletu... într'unu singură omu!...

Se aruncămă noi pămîntu peste astă Tărăna iubită astfel ca, amestecată cu lacramile năstre să răsară pe mormântul Lacrămiore, flóre alba!... răsară din lacramile frației și amiciei!..

Lociu ómeni! faceți locu să trăeșă acestu Sicriu, conține într-însulă pe fiul teu... pe sociul... pe Părintele... pe Cetățianul!... pe

Domnule Redactore!

Din publicarea ilegalităților comise de d. I. Penescu, ca fostă-prefectă alături Vlașca, publicul totu de una s'a folosit; dar ca folosul se-i fiă deplin, se cuvine ca se cunoscă și modul dupe care legea a fostă aplicată spre rezolvarea lor; de acea-a ne rugăm cu totă onorea ca se da publicitatea următoriul comentariu, priimind totu de odată și frătesca noastră salutare.

Sebeni Micușanu. Iordan Ștefan. D. P. Mang. N. Ioan.

Scurtu Comentariu

Sentința cu Nr. 35 dată de tribunalul de Vlașca 23 Marte 1863 în procesul întărit de I. Penescu jurnalului Municipalității cu Nr. 1141 din anul 1861.

Din reclamația complectului magistratual, dată onor. Ministeră alături Justiției și publicată în Români din 13 Martie trecută, cunoscă totu români din acestu proces nu este între ipdividu și individu, ci între Municipalitate și Prefectură, între autoritate și autoritate, și că este de natură art. 306 din Procedura Criminală, prin urmare numai de atribuțiile Curții de Cassație de a o desbată și de a o resolva; cu totă acestea tribunalul de Vlașca a înfățișat-o, a desbătut-o și a rezolvat-o dinăudă acăstă sentință, în care, de și implicate renume că ilegalitățile comise de Penescu sunt o realitate, totuși Municipalitatea nu admite dreptul de a le publica; prin urmare tribunalul volesce ca culpa reală se fiă disculpată și numai forma inculpată, de acea-a totă dovezile înfățișate de Municipalitate le declară că sunt sau numai nisice ipoteze sau că nu sunt aplicabile la legă, precum se vede în cele următoare:

Municipalitatea în jurnalul incriminat

de Penescu arată că dumneleu ca prefectă abusând de increderea șefilor lui a falsificat jurnalul comisiei întocmită prin ordinul Nr. 1748 alături Ministră de finanțe, îscăindu între membrii comisiei și pe partea interesată spre a forma o majoritate în favorul interesatului contra interesului comun orășianesc, falsificare care Municipalitatea a constatat-o înfățișindu actul falsificat chiar cu autentică îscălitură a falsificatorului, autenticitate cerută de art. 301 din Procedură.

Tribunalul declarând că acăstă dovadă nu se poate considera de reală, fără se spună pentru ce, și adăogindu că testul art. 249 din Procedură (care și adăugirea numai a unei slove o declară de falsificare) nu califică asemenea faptă ca falsificare, disculpă pe falsificatorul d. Penescu.

Municipalitatea îu jurnalul său declară că d. Penescu ca prefectă, desprețindu legile a provocat prin arme populația orășianescă liniștită la desordine și constată faptul prin dovezi autentice cerute de lege, prin marturi oculari orășenii, invocându chiar și pe domnul judecător, cari au assistat în persona ca privitor ai acestei crime.

Aceste dovezi cu totă autenticitatea lor, său considerat de către judecători ca nisice ipoteze și au disculpă pe procurorul d. Penescu.

Municipalitatea în jurnalul său declară că d. Penescu ca prefectă abusând de autoritatea postului său și-a însușită cu violență bani din tesauro Statului și constată că acestu faptă prin acte autentice ale Prefectului actuală alături districtului, ale subprefecților, ale casierului generale și ale comandirului de gendarmi, din care se vede curat că d. Penescu nu a respuns subprefecților banii liberați de Ministerul pentru dinăud și că falsu a declarat în tacri-

rul lui cum că din Bonurile Ministerului respectivă a susținută gendarmeria concentrată în oraș, ci că și o sumă și alta cu violență și lăsă sușită siesi.

Tribunalul dicând că acestu casu nu este aplicabil la art. 135 din Codul Penal, a disculpă pe abusatorul d. Penescu.

Cunoscând apoi judecători că dacă numai una măcară din ilegalitățile comise de d. Penescu va remăna nejustificată de dinăud, d. Penescu nu va putea susține cum că pe nedreptă i s'a făcută insultă pentru care a intentat procesul, și fiind că judecători nici în legile criminale, nici în legile ecclastice n'a găsită unu articlu prin care se pătă disculpa pe d. Penescu de ilegalitățile lui comise cu lăsarea în amortire a chipurilor municipale făcute în folosul comună orășianescă și cu lăsarea în risipire a banilor cutiilor de suburbii contra interesului cassii orășianescă, a treută cu tăcerea aceste ilegalități, prin urmare, după massima juridică: cine tace consimpte, a cărui constatați și înșii că d. Penescu este unu abusator de autoritatea postului de prefect ce a ocupat.

Cu totă acăstă implicită și indirectă inculpare a d-lui Penescu, tribunalul totuși totă dovezile înfățișate de Municipalitate lăsă considerată declarânduse cu totă autenticitatea lor sau de nereale, sau de suposite, sau de neaplicabile la legă, sau trecându-le de totă cu tăcerea, sau dându legit silnică interpellare, precum totă său veștetă în testul acestei sentințe, disculpăndu pe d. Penescu și inculpând pe partea contrariă, însă nu după codul penal ci după legea de Presă(?) constatându prin aceasta că odată că și tribunalul este convins că d. Penescu este unu falsificator, unu provocator, unu abusator în faptă, de care, fiind atău de evidentă, nu se poate atinge, și osăndesce numai forma

prin care Municipalitatea a declarată aceste ilegalități ale Penesculu Nației întregi prin Pressă, când după tribunal se cuvenea ca se remăna cunoscute numai de la Municipalitate pînă la Ministră, și osăndesce nu pe complectul magistratual întregul căruil membri toți și fiă-care a luat parte egală în compunerea jurnalului incriminat de d. Penescu, și cari toți, atău după natura chestiei, cătu și după ordinile Ministerelor aștrebuită ca se compare cu acelăși drepturi și obligații înaintea judecății spre a-și apăra în complectu actul lor autentică, propriu și comună, și spre a-și lăsa în complectu absolvarea sau condamnarea lor; însă tribunalul toiu contra tuturor acestor a osăndită numai pe Președintele complectului la o amendă, și acăstă după art. 53 de la partea III, acelui I alături legi de Pressă, care articolul reușă a aplicată de tribunal, căci acestu art. se atinge de defăimarea numai a fețelor particulare, când procesul de față este între autoritate și autoritate.

De acea-a complectul magistratual în convicția sa, că prin declararea ilegalităților comise de d. Penescu ca prefect, și-a împlinită o datoriă pentru interesul comună orășianescă, că cele declarate suntu unu puru adeveru, că declararea adeverului nu poate fi o insultă, prin urmare că acăstă sentință a tribunalului nu este drăptă, și facută apel la curtea apelativă criminală care, pentru înfățișare a și destinată din 22 Iulie corentă, când și unde totu români doritor se va putea convinge cu deplinătate despre veritatea declarărilor fostului complect magistratual.

Președintele: Sebeni Micușanu.

Membri: Iordan Ștefan. D. P. Mang. N. Ioan.



APEL LA ROMANIA

pentru ospitalitatea que se dă de dênsa averei răposatului
Dositie Filitis (Mitropolit).

Din duoă epistole que am adressat Redacțiunei diarului Românul și quare s'aă inserară în fôia de la 11 și 27 Februarie anul curent, s'aă vîdută deslușirile în privința averi (Cosmopolitului) răposatului Dositie Filitis (Mitropolit). Dar pentru a vedea onorabilul publicu Român cum epitropi răposatului aă plătită ospitalitatea averi sale în România și foloasele ce s'aă făcut pentru țară cheltuind epitropi din avereia răposatului leă No. 580,000 cu trimiterea în streinătate a tinerilor Români și în folosul României, iar pentru Grecia patria răposatului, numă leă No. 134,000, și pentru duoă scoli la Pogdariani și Dițu din Ipir leă 84,920 și pentru biserică săntului Ioan Teologu din Pogdarian unde sunt immormintăți părinții răposatului Mitropolit Dositie Filitis leă 41,895 peste tot leă No. 851,325, și aceasta de cândă aă incepută epitropia a funcționa precum în alăturata listă se deslușăste. De aceea se publică spre mai bună deslușire și legală convingere a Onor. publicu Român, ca să bine cuvinteze pe răposatul intru fericire, și aă da nobila sa și liberă ospitalitate a averi sale proprie în pămîntul României.

Petre Procopie Filitis.

Eū Grigore Dimitrie Ghica Voevod.

De vreme ce acești doi epitropi aă lipsită din epitropia perinsii răposatului proin Mitropolit Dositie, însă unul murindă adecă răposatului Costandie proin Episcop al Buzăului, iar altulă lepădănduse adecă dumnealui Vistierulu Ioan Moscu după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora a Logofetii țerii de susu, priimită este Domniei mele rugăciunea jeluitorilor și chibzuirea Logofetii de mai jos arătată, după care și orindum Epitropi în locul celor ce aă lipsită, însă în locul răposatului Episcopu, pe iubitorul de Dumnezeu Sfinția sa Episcopu al Râmnicului Kir Neofit, iar în locul Dumnezelui Vistierulu Moscu pe Dumnezelui Logofătul Alessandru Filipescu spre a se pune în lucrare prin scirea și a jeluitorilor (ca nisice rude ale răposatului proin Mitropolit Dositie) tôte câtă în diata sa sunt orinduite cu urmare intocmai după coprinderea ei, și a se face cercetare și de ori ce altă avere a numitului răposat Mitropolit se va fi mai găsită peste ceea ce este arătată în diată.

(P. D.) Vel Logofăt.

828 Ianuariu 4.

Dupa luminata porunca Inălțime-Sale ce începe să ia avesea judecătării Dumnezei, se desfășură tandin Filitis, i Gheorghe Filitis, i Procopie Filitis, i Zoița, i Anastasia și Maria, făcându cercetare mi s'aă arătată de către jeluitori copiă după diata răposatului proin Mitropolit Dositie unchiul jeluitorilor cu leatul 825 Octobre 19 adeverită de cinstitul magistratul al Brașovului, intru care vădui coprindendu-se că intru adevără precum jeluitori prin jalbă arată aă orinduită acel reposat cinci epitropi ca să se săvîrșescă cele orinduite prin diata, dintre care epitropi aă fostă unul și Arhieoreul Costandie proin Episcopu al Buzelui, care și aă dată obștescul sfîrșită precum este sciută, aă fostă și dumnelei biv vel Vist. Ioan Moscu dar s'aă lepădat de acéstă epitropiă prin jalbă către înălțimea sa (ce am vîdut-o trecută în Condica jelubilor) încă de la trecuta lună a lui Maiu, pentru pricina bătrînețelor și a trebilor casei dumisale, este orinduită epitrop și Velisarie Pavlidis, care depărtându-se la patria sa și aă lasat vechiul aici în locul său până se va întorce. De acea fiind că din Epitropi ce aă fostă orinduită prin numita diata lipsescu, cei mai sus arătați, se cuvine acum după pravilă a se orindui de către stăpânire altii în locul lor, pentru care și găsescu cu cale ca eu luminată porunca Inălțime-Sale să se orinduiască alti doi Epitropi omeni cinstiți ce se voru socii de către Inălțimea la destoinici, însă unul în locul reposatului Arhieore Costandie, și altulă în locu dumnelei Vistierulu Ioan Moscu, ca impreună cu cei-l-alti Epitropi să teorisescă sotocelile pentru cele ce saă lucrată până acum după diata i de bani ce se voru fi mai găsită peste cei arătați în numita diata pășindă și de acumă înainte coprinderea dieții cu urmare intru tôte intocmai, prin scirea și a jeluitorilor ca nisice rude ale acelu răposat Mitropolit, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămâne a se da de către Inălțimea-Sa.

827, Decembrie 30

si și băi Vel Logofăt.

MINISTERUL JUSTIȚIEI.

Acéstă copie fiind scosă intocmai după cea aflată în Condica lui Grigore Vodă Ghica cu No 120 din anul 1827, 828 și 829 trecută la fila No. 294, se legalisă și de Ministeru, conform cereri făcută de D-l Petrache Filitis prin petiția înregistrată la No.

(sub-scris) P. Ministrul Al. Giani. P. Capulă Sexiei A. Papadoplu.

(P. M. de J.) Anul 1864 Martie 14. Sexia I. Biur. II. nr. 17

Actu de cumpărătorea moșiei Lungu-Lungulețu, districtul Dâmbovița, proprietă avare a răposatului Dositie Filitis (Mitropolitul).

Incredințez cu acest zapis pe prea sănțiea sa părintele Episcop al Râmnicului chir Neofit, și pe D-lui cinstitul biv-vel logofăt de țara de sus Alexandru Filipescu, carii cu poruncă Domnescă din anul trecut Genarie 4, saă orinduit Epitropi răposatului Dositie proin Mitropolit, ca să fie sciut, că

răposatul social meū biv-vel Clucer Gheorghe Deșliu, vînd cumpărător în sud Dimbovița două moșii ce le duc Lungulețu și Lungi, cu sineturile care au fost coborite cu cumpărător către Măriea Sa răposatul Domn Constanțin-Vodă Hangerliu, care din poruhă împărătescă de la mezat a rămas supra răposatului, după cum se face doavadă din cartea "Mării Sale" răposatului într-o fericire Domn Alexandru-Vodă Moruz ot leat 1799, Iulie 31, din tōte sineturile din care sau alcătuit aceste moșii, care de la Mirica Împărătescă au fost trimise; precum și în leatu 826, vînzând și D-ei Medelnicerăsa Safta Pastoica partea sa de moșie ce au avut acolea alăturea prin međat am fost silită de am cumpărato eū, după cum se face doavadă din sineturi, și fiind că au rămas casa după mórtea soțului meū împovărată cu grele datorii, apoī măritind și două fete, sau mai adăogat datoriiile, și din di în di cresc dobânzile, având și arătatele moșii de nevoie emanetariste, am dat jalbă cinstițului Divan al țării, ca să se vîndă aceste trupuri căte trele la mezat, și fiind cunoscute aceste moșii că sunt drepte ale, mele, sau și dat poruncă cinstițului Divan din anul trecut Octombrie 4, către Starostea de neguțători a le vinde prin mezat, și sau și fost puse în lucrare atîrdisind musterii după obiceiū, dar în cele după urmă affind prea sănțiea sa Episcopu, i D. Logofăt de vîndarea acestor moșii mău chemat și mi-a arătat că au trebuință a cumpăra unu acest fel de acaret pentru o deosebită bună orînduiala ce prin diată au fost făcut prea sănțiea sa Proin Mitropolit Dositei, și fiindu-le cunoscut prețul ce au fost esit la mezat talere 140, banii 30 stinjenu, pe care eū nu m'am mulțumit, am intrat în tocmele, și ne-am invoit prin scirea D-lui doctoru Filitis și a celor-lalte rude ale prea sănției sale răposatului Mitropolit Dositei, de am vîndut tōte aceste trupuri de moșie, cu tōte sineturile, și cu orî-ce acareturni se află pe denele în starea de acum, drept galbeni olandezi un-spre-dece mii pe care i-am și priimit pe toți deplin, făcând teslim și tōte sineturile, însă cu acăstă orînduiala ca să intre în stăpinirea moșilor la sfîrșitul viitorului Octombrie, neamestecându-se la nici un fel de venit, fin, semănături, cărciumi și altele, fiind ale mele pe următoarea vară, și pentru mai bună întemeere, am rugat pe cinstita mare Legofeție a țării de sus de aău întărit acest zapis, iscălind cu mâna mea, precum și tōte rudele, și vecini ce au cădere de protimisis.

1829 Aprilie 2

Anica Deșli vînzătore, — Constandin Slătinénu, Eleni Slătinéncă, — Eleni Stănesca, — Grigorie Brîncovénu biv-vel ban, martor. — Mihai Grecénu Sărdar, martor. — Nicolae Sluguru, Mărturie. — Constandin Nenciulescu, — Marioara Slătinéncă, — Ión Mihăescu, — Marija Mihălesca, — Dimitrie Deslis, Gheorghe Grecénu. — Ión Grecénu Clucer, Martur.

De la Logofeția mare a țării de sus.

Încă de la 26 ale trecutului Aprilie sau arătat la Logofeție D-ei Clucerăsa Anica Deșloica, în rînduiala, zapisul acesta, fiind că arătata sumă a vînzării au priimit de la dumneleu Baronul Hristofor Sachelarie, unde au fost orânduită de prea Sânțiea sa Episcopul Rimnicul chir Neofit, și de dumneleu biv-vel logofăt Alexandru Filipescu epitropi răposatului Mitropolit Dositei, și așa după fătu, ce ne au dat pentru rude i vecină pentru cătă sau aflat aici, făcându-se cunoscut cu intr'adins logofeții de divan, au iscălit precum se văd, numai Dumneleu hatmanul Dumitache Ghica ce este vecin, căruia i s'a făcut zapisul vîndări cunoscut de Ioan Periețeanu logofătul de Divan de la 30 Aprilie și mai în urmă Mai 3 nău vrut nici să iscălească zapisul, nici să răscumpere, iar pentru cei dupe afară, dupe publicațiile ce intră rînduri li sau făcut prin Dumnelelor boeri ispravnici ot sud Slam Rimnicu, i Buzău, Dimbovița, și Vlașca, cele d'ântăi de la Aprilie 26, al doilea la Iuniu 15, și al treilea August 16, au venit răspunsuri de la Dumnelelor boeri Ispravnici cu osebite adeverințe de lepădare, iar clinoromi răposatului Paharnic Gheorghe Niculescu din sub Slam Rimnic fiind nevîrsnic și subt îngrijirea obștești Epitropi după înscrițarea Dumnelelor boerilor ispravnici, am făcut cunoscut cinstiții Obștești Epitropi prin pitac de la 14, ale trecutului Noemvrie, și la 18 ale numitei lună, am răspuns în dosul aceluia pitac, că casa copiilor răposatului Paharnic nu se află în stare să răscumpere moșiea acăsta, care tōte aceste răspunsuri, și adeverințe sau dat la Epitropia reposatului Mitropolit Dositei a ile avea Sineturi. — Deci ne mai remăind nici o pricină despre i rude și vecină, precum și Dumneleu hatmanul Dimitrie Ghica, după ce i sau făcut cunoscut în două rînduri, nău vrut nici să iscălească, nici să numere banii trecenți pentru sorocul cel orînduit în pravilă de 40 dile peste șepte lună, au perdit protimisis ce avea.

De aceia dupe pravilă adevereză logofeția zapisul acesta, trecându-se dupe orînduiala și la condică. (iscălit) Vel Logofăt.

1829 Decembrie 2.

PRINCIPATELE-UNITE ROMÂNE.

MINISTERIUL JUSTIȚIEI.

Acăstă copiă ce este scrisă pe trei fețe, fiindu înlocuită după cea originală aflată în condică Logofeției Terrei de sus cu No. 14, pe anii 1827-1828-1829-1830 și 1831, trecută la filă No. 149, se legalisă de Ministeriu, dând-o în primirea D-lui P. Filitis, după cererea ce a făcută prin petiția, registrată la No. 3033, cu deslușire înăuntru, că, adăogirea, de drept galbeni Olandezi Un-spre decescopii coprinsă întrerîndurile 5 și 6 facia II-a este adăogată în urmă, fiind că din scăparea din vedere a prescriutorului nu s'a trecută în locmai după cum este originalul din condică.

(sub-scris) P. Ministrul Justiției A.I. Giani. (sub-scris) P. Seful Secțiunei G. A. Baroți.

Auul 1864 Februarie 5. Secțiunea I B. II

Înscrisul Casierului Spitalului Filantropie din Bucuresci de priimirea arătașilor banii coprinși în testament.

Lei
12,000

Adecă lei do-e-spre-dece miș, cei lăsați de reposatulă părintele Mitropolit Kir Dositie prindată în ajutorință spitalului iubirei de omenei, s'aui priimit de la Cinstita Epitropie a averi pomenitului răposat. De a cărora priimire s'aui dată spre dovdă acest înscris.

Casierul Spitalului Iubieri de omenei, (Subscris) Tache Postreanu
1864, Martie 4, Bucuresci.

6 Martiu, 1864. La Culte.

Domnule Ministro.

Am vădută în Monitorul Oficial N. 50 de la 2 ale corrente publicată adresa prea sfintiei sale Mitropolitului, din preună cu testamentul răposatului Mitropolit al Ungro-Vlahiei Dositie Filitis strămoșul meu și fiind că sub-semnarea sa din testament nu se publică în întregul ei cum este în original, adică: s'a pus numai Ungro-Vlahiei Dositie adeveredă, în locu de Ungro-Vlahiei Dositie Filitis adeveredă, atât supt scrisul săcătă și toți membrii din această familie coboratori direcți ai familiei Filitis, ținem pentru cuvinte îndestul de temeinice a nu se ascunde publicul și pronumele de familie ale repositorii carele a avut simțimentele așă regula avere agonisită într'un modă atât de folositor urmășilor săi, fiind că nu crede să fie vră un individ carele să aibă în familia sa un strămoș cu asemenea fapte și să nu fie din toate puterile sale, spre a nu i se ascunde numele.

De aceia vă rog plecată, D-le Ministru, să binevoiți a ordona să se facă o rectificare iarăși prin Monitor, publicânduse că adeverata sa sub-scriere după original este. *Ungro-Vlahiei Dositie Filitis adeveredă.*

Tot de odată vă mai rog a se publica tot prin Monitor numele traducătorului și autoritatea care a verificată traducerea, spre așă avea acăstă publicație autoritatea cuvenită, căci de acăstă publicație depind interese de mare însemnatate, carii se vor desvolta mai tîrziu de sub-semnatul

Petre Procopie Filitis.

L I S T A

ce am priimită de la D-nu Hristodor Brutati arhivar și epitrop răposatului Mitropolit Dositie Filitis, pentru tinerii trimiși în studii de la începutul administrării până astăzi.

Suma banilor respusă pentru timpul studiilor.	Anul când s'a trimisă.	NUMELE ȘI PRONUMELE STUDENTULUI.
14400	1845	Dimitrie A. Crețulescu, Român, acum colonel în armata Română, a studiat trei ani în streinătate.
25600	1843	Grigorie Caracușu, Român, a studiat patru ani, fiul epitropului doctoru Constantin Caracușu.
24000	1852	Gheorghe Tache Ioanidu, Român, pentru cinci ani studiele sale în streinătate.
6700		Grigorie Suțu, Român, pentru studiele sale în streinătate.
38400		Dimitrie Cioachan, român, doctor în medicină, pe șase ani.
32000	1838	Grigorie, fiul doctorului Costandin Filitis și nepotul mostenitoru răposatului Mitropolit, născut român și acum membru la Curtea de Casatie, studiat cinci ani.
38000		Gheorghie, fiul doctorului Costandin Filitis și nepotu răposatului Mitropolit, născut Român și a murit în cursul studiilor sale.
30400	1844	Stefan Capșea, Român din Transilvania și acum doctor în medicină, Maramoș din capitala București, a studiat șapte ani.
12480	1831	Nicolae Compoti, din Ipir satu Dîța, a studiat cinci ani, acum doctor în Medicină la una din Comisiile Capitalei.
40320	1851	Vasile hagi Hristu Contili din Ploiești, Român, acum doctor în Medicină în armata Română.
38400	1858	Constantin Ioan Vrana, Român, bursier pentru șase ani.
38400	1857	Dumitru Risu, născut din familia Hrisosholeo cei șase și Buzianu, Român, pentru șase ani în streinătate.
38400	1857	Nicolae Alecu Dimitrescu, fostul Ministru de ecsterne, român, pentru șase ani în streinătate.
38400	1857	Nicolae Constandinescu, Român, pentru șase ani studiilor sale în streinătate.
6400		Nicolae Iacoveanco, Român, în streinătate.
22720	1858	Doi frați Nicolae și Gheorgie Nicolaides, născuți la Brăila, Români, șase ani bursieri în streinătate însă tată lor este din Ipir din satu Dîța.
32000	1845	Dimitrie Zăiu nepotul D-lui Hristodor Butati epitropu, doctor în medicină, acum Colonel în Armata Română la spitalul ostășescu, însă născut în Ipiru satul Dîța
477020		

Suma baniloră respusă pentru timpul studiașorii.	Anul când s'a trimisă.	NUMELE ȘI PRONUMELE STUDENTULUI.
477020	1851	Se aducă suma din urmă.
35200		Nicolaos Butati, nepotul D-lui Hristodor Butati epitropă, doctor în medicină la scoalele din Capitala București, însă născut în Ipir la satul Dița.
38400		Doi copii ai Generalului Rus Nozel bărbatul răposatei Efimii fiica doctorului Caracașu epitropă, născută în România, origina din Ipir satul Dița.
29440	1858	Miltiadi Teodosiadis, născut Român, fratele doctorului N. Compoti din Ipir satul Dița, pentru cinci ani studiile sale la Paris.
580060	1851	Suma aceasta în folosul României cum mai sus se arată.
11520		Constantin Hristodor Caciulidis, de la Dița din Ipir, nepotul D-lui Hristodor Butati, orânduit pînă la 1857.
25600	1854	Iarăși acestu Hristodor Caciulidi se mai află în socotele nepotul D-lui Butati pe patru ani adică pînă la anul 1858 și tot acestu Constantin Hristodor Caciulidis să mai află trecut de la anul 1858 pînă la anul 1863 cu lei cinci mii patru-deci pe fie-care anu care face peste tot cinci-spre-dece ani studiile acestu tînăr lei Nr. 62,320. Aci dar se vede o anomalie la an și o ex-normă sumă de bani pentru care D-lui Hristodor Butati va da lămurire.
48960	1845	Alexandru Hasanopulu din eparhia Constantinopolului, pectru studiile sale în streinătate, acum secretar la ministerul de Ecsterne la Petresburg.
5760	1858	Gheorghe Veneti de la Metovu din Ipir, pentru un an și jumătate și a incetat din viață în studiu.
17280	1859	Ioanu Alexie Zotu din Ipir satul Frangades, pentru patru ani și jumătate, doctor în medicina a studiată la Paris.
6400		Iracie Vasiadis din Ipir satul Dolianu, acum la Constanținopol la Academia din Halkhis președinte comitetului de filosofie și filologie.
18930		Mihailu Rizu de la Elada, pentru studiile sale în streinătate, fratele fostului Consul Rizo în România.
134450		Acăstă sumă este dupe dispoziția Testamentului tinerilor la învățătură Léfa Profesorilor dupe Testament la scola din satul Pogdoriani patria Cheltuită la biserică sf. Ioan Teologu unde sunt părinții săi tot la satul Pogdoriani pentru unu de lemn, céră și lăfa preoților pentru slujbe religiose anuale, de la inceput pînă astădi.
47460		Léfa Profesorilor dupe testament la scola din satul Dița unde reșoșatul avea simpatii.
41895		Acăstă sumă este dupe dispozițiile Testamentului.
47460		Acăstă sumă precum mai sus se arată în folosul României ca o recompenză din partea epitropilor ospitalității ce s'a dat averi răposatului la România pînă căndu patria răposatului se va libera din imperiul Ottoman Optu-sute-cinci-deci-și-una-de mihi-trei-sutre-doue-deci-și-cinci.
271265		Venitul de la anul 1836 pînă la anul 1864.
580060		Arenda moșiei de la anul 1836-1839, ană trei, câte 1465 galbeni pe fie care anu.
851325		Arenda moșii de la anul 1840 Octomvrie 26 pînă la anul 1843 Aprilie 23, ană trei și jumătate, pe an 725 galbeni.
Lei 138442 1/2	4395	Arenda moșii de la anul 1843 pînă la anul 1846, ană trei, câte galbeni 800 pe anu.
79931 1/4	2537 1/4	Arenda moșii de la anul 1846 pînă la anul 1851, ană cinci, câte galbeni 900 pe fie care anu.
75600	2400	Arenda moșii de la anul 1851 pînă la anul 1857, ană șase, câte una-mie galbeni pe fie care anu.
141750	4500	Arenda moșii de la anul 1857 pînă la anul 1858.
189000	6000	Arenda moșii de la anul 1858 pînă la anul 1860, câte trei mihi două-deci și unu galbeni pe anu.
94657 1/2	3005	Arenda moșii de la anul 1860 pînă la 1863, ană trei, câte una-mie șese-sute-cinci-deci galbeni pe anu.
190323	6042	Arenda moșii de la anul 1863 pînă la anul 1864 pe un anu.
155925	4950	Arenda podului înființat pe moșie pentru cinci ani câte una-sută cinci-deci galbeni pe anu.
54495	1730	Suma venitului întregu de la anul 1836 pînă la 1864.
23625	750	
1143749 1/4	36309 1/2	

Iar pentru exactitatea acestor societăți rusele în virtutea hotărîri de mai sus domnestă de la anul 1828 Genarie 4, își rezerva dreptul de a aciona pe epitropă la timpul oportul.

Petre Procopie Filitis